

ECZACILIK CAMIASINA BAKIŞ

Ecz İbrahim ÇETİNKAYA
TEB Başkanı

Eczacılık camiası denilince aklımıza eczacılık fakülte-leri, eczaneler, ilaç depoları, ilaç endüstrisi ve sağlık kuruluşları ile diğer idari kuruluşlarda çalışan meslektaşlarımız gelir. Bu kesimlerle ilgili olarak ayrı ayrı yapılacak incelemelerde her kesimin ve o kesimlerde çalışan eczacıların kendine özgü sorunları olduğu görülür. Bu tabloya genelde bakıldığında her kesimde çalışan eczacının sorunlarının diğer kesimlerde çalışan eczacıların sorunlarıyla birlikte değerlendirilmesi zorunluluğuyla karşılaşırız. Bunların çözümü için genel bir politika tesbit ettikten sonra ayrıntılara doğru belli bir program doğrultusunda çalışmalarını geliştirmeye başlarız. Bütün bunları geniş bir perspektiften görebilmek için uzun bir çalışma ile yoğun bir bilgi birikimine ihtiyaç duyarsınız. Kesimlerin sosyal ve ekonomik durumları ile eğilimlerine doğru teşhisler koymak, eczacılık mesleğini etkileyebilecek kişi ve kuruluşları yakından tanımak zorundasınız. Ancak bunlardan sonra düşündüklerinizi uygulama alanına aktarmaya başlayabilirsiniz. Bu aktarımda kesim, kişi ve kuruluşlar arasındaki uyumu sağlamakla yükümlüsünüz. Aynı uyumu ülkenin gerçekleriyle de bağdaştırmayı gözden uzak tutamazsınız. Bu bakış açınız karşısında herkesin memnun olmasını beklememeniz gerekir. Hatta haksız olarak eleştirilere de muhatap olmanızı serinkanlıkla karşılamamız, duygularınıza kapılarak gerek duyulduğundan fazla tartışmaya girmemeniz, üstlendiğiniz görevin en zor taraflarından birisi olduğunu hiç bir zaman unutmazsınız. Eczacılık camiasında insiyatifi tekellerine almak suretiyle yalnız belli görüş ve uygulamalara ağırlık vermek isteyenlere karşı hassas olmak ve takılan çelme-lerden yuvarlanmadan kurtulmak, kuzu gibi görünen kurtlara ve hiç ümit etmediğiniz kişi ve yerlerden bilinçli veya bilinçsiz gelecek darbelere karşı hazırlıklı olmak camianın ortak amaçlarının gerçekleştirilebilmesi için dik-katten uzak tutamayacağımız hususlardır.

Herşeye rağmen camianın büyük çoğunluğunun düşünce ve uygulamalarına destek olduğunu görmeniz çalışmalarınızın doğru yolda olduğunu kanıtıdır. Bütün bunların bilinç ve idraki içersinde günümüzde eczacılık camiası ana kesimlerini durum ve sorunlarını özetli şu şekilde belirlemek mümkündür.

Eczane sahibi eczacılar camiamızın en büyük kesimini oluşturmaktadır. Eczaneler her mahallenin güvenilir bir sağlık istasyonu ve orada çalışan eczacı halkın sağlık ko-

nusunda en yakın danışmanıdır. Eczanelerin sorunlarını büyük ölçüde giderebilecek ilgili yasa ile yıllardır üzerinde tartışılan 6197 sayılı Eczaneler ve Eczacılar hakkındaki yasadır. Bunun yanında 1262 sayılı Tıbbi ve İspençiyari Müstahzarlar Kanunu ile diğer kanunlar da eczanelerle ilgili bazı konuları kapsamları içersine almaktadırlar. Teknik olarak hangi yasa, hangi karamame veya tüzük, yönetmelik ve uygulamalarla ilgili olursa olsun; önemli olan, ihtiyaç duyulan düzenlemelerin bir an evvel gerçekleştirilmesidir. Bu itibarla yasa numarası ve ismi gibi ayrıntılara girmeden beklenen ana düzenlemelerin neler olduğunu belirlemek daha doğru olacaktır.

—Muvazaalı eczane açımına meydan verilmemesi için Eczacı Odalarından belge alınmadan eczane açılmasına izin verilmemesi,

—Eczanelerin planlı bir biçimde açılması,

—Birden fazla eczacının ortaklaşa eczane açabilmesi,

—Nöbet ve meslek hakkının eczacılara verilmesinin sağlanması,

—Teftişlerin yalnız eczacı müfettişler tarafından yapılması,

—Eczane dışında beşeri ve veteriner ilaçların satılmasının uygulamada kesin olarak önlenmesi,

—Eczacı kâr oranlarının günümüz koşullarına göre düzenlenmesi,

—Eczanelerdeki ilaçların fire oranlarının gerçekçi bir gözle değerlendirilmesi ve getirilecek uygulamanın ülke düzeyinde bir esasa bağlanması,

—Eczacıların bir taraftan kendi odalarına aidat öderken diğer taraftan Ticaret Odalarına da aidat ödemelerinin kaldırılması,

—İlaç fiyatlarının değişmesi halinde eczacının ek finansmana ihtiyaç duymayacağı bir uygulamanın getirilmesi suretiyle mestel ürününün rencide edilmesine fırsat verilmemesi, gibi hususları günümüzde eczanelerin çözülmesini beklediği ana sorunlar olarak belirlemek mümkündür. Bu sorunların çözülmesi halinde, eczanelerde her an bir eczacının bulunmasının kolaylaştırılması suretiyle çağdaş bir hizmet verilmesine yol açılacağı gibi daha fazla eczacının eczane kesiminde yer almasına fırsat verilecek, böylece istihdam sorununa belli oranda katkıda bulunulacaktır.

İlaç Endüstrisi temelde eczacıların görev alanı olması rağmen, bu kesimde istihdam edilen eczacı adedi diğer

ülkelerle karşılaştırıldığında çok azdır. İlaç Endüstrisinin gelişmesini sağlamak ve ilaç hammaddelerinin ülkemizde üretim oranını yükseltmek mümkündür. Bu bir eğitim, teknoloji, imkân ve inanç işidir. Bu inanç eczacının öz benliğinde vardır. Diğer unsurların ise eczacıya yeterince verilmesi ve sağlanması gerekir. İlaç konusunda eczacıdan daha fazla bilgisi ve eğitimi olan başka bir meslek mensubu yoktur.

–İlaçların ruhsat ile ilgili işlemlerine çağdaş bir uygulama getirilmesi,

–Zamanla tedavi özelliğini kaybeden ilaçların ruhsatlarının iptali,

–İlaç imalathanelerindeki seksiyonlarda yeteri kadar eczacı istihdam edilmesi,

–Müstahzar komisyonuna katılacak temsilciler ile bu komisyonun görevlerinin daha belirgin hale getirilmesi,

–Eczacı kadar ilaçla ilgili bilgi ve eğitimi olmayan kişilerin ruhsat almalarının ve ilaç imalathanelerinde sorumlu müdür olmalarının önlenmesi, gibi hususlar endüstri faaliyetleri ile ilgili uygulamalarda gerçekleştirilmesi gereken hususlardır.

Memur eczacılarımızın elde etmiş olduğu bilgi ve beceriye göre değerlendirilmediği, kadrosuzluk nedeniyle intibaklarının yasal derecelerinden düşük tutulduğu ortadadır. Bazı sağlık personeline verilmekte olan mahrumiyet zammının eczacıya verilmemesi, eczacının aldığı iş riski tazminatının yardımcı sağlık personelinin aldığından daha düşük olması savunulabilir bir uygulama değildir. SSYB ile SSK'da çalışan 3127 meslektaşımızın, der-

gimizin diğer sayfalarında daha ayrıntılı bir şekilde dile getirilen önemli sorunları vardır.

Yukarıda belirlemeğe çalıştığım üç ana kesimin sorunlarının giderilmesi ile ilaç depoları, eczacılık fakültele-ri ve diğer idari kuruluşlar ile buralarda çalışan meslektaşlarımızın durumlarının da olumlu yönde etkileneceği kuşkusuzdur. Mesleğini yapamayan 2384 eczacının da hizmet ordusuna katılması sağlanabilir. Ülkemiz bu aydınlar ordusundan yeterince yararlanmayacak kadar zengin bir potansiyele sahip değildir.

Eczacılık camiasına bu sorunlarının çözülmesi suretiyle daha verimli ve çağdaş boyutlar kazandırılabilmesi için belirlenen program çerçevesinde yapılan çalışmalarımızda önemli mesafeler alınmıştır. Bugüne kadar ileri sürdüğümüz hususların reddedilmez doğrular olduğunu ilgili çevreler kabul etmişlerdir. Gerekli kamuoyu oluşturulmuştur. Bu düzenlemeler için uzun çalışmalar yapılmış ve tasarılar hazırlanmıştır. Bu tasarıların bir kısmı resmi çalışmalar içerisinde yerini almış ve önemli mesafeler katedilmiştir. Yukarıda belirttiğimiz ilkelerin önemli bir bölümünü kapsayan 1262 sayılı yasa ile 6197 sayılı yasa tasarılarının gerçekleştirilmesi bürokrasinin süratine bağlıdır. Bu konularda T.E.B. üzerin edüşen görevleri eksiksiz olarak yerine getirmektedir. Bu değişiklik tasarıları devlete mali bir yük getirmemektedir.

Belirlenen çerçevede içerisinde alınacak her olumlu sonuç eczacının halkımıza devletimize ve mesleğine karşı olan yükümlülüklerini daha iyi bir şekilde yerine getirmesini kolaylaştıracak, ayrıca sağlık hizmetlerinin önemli bir bölümü ülkenin özlediği boyutlara ulaşacaktır.